

**Бойко Людмила**

к.с.-г.н., доцент

**Ляху Карина**

здобувач вищої освіти

Херсонський державний аграрно-економічний  
університет, м. Херсон (м. Кропивницький)

## **ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У ПЕРІОД НЕВИЗНАЧЕНОСТІ**

З метою підтримки підприємництва під час воєнних дій Уряд розробив різноманітні форми державної підтримки середнього та малого підприємництва, які в свою чергу можна розділити на економічні, кредитні, фінансові, податкові, консалтингові, експортні. Державна підтримка малого та середнього бізнесу під час війни є важливим завданням, оскільки малі та середні підприємства зазвичай є основою економіки і можуть стати особливо вразливими в умовах невизначеності.

### *Форми фінансової підтримки:*

- програма допомоги працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. За цією програмою бізнесмени роботодавці протягом двох місяців мають право на отримання компенсації на виплату заробітної плати у сумі 6,5 тис. грн.;

- державою будуть компенсуватися відсотки за кредитами для відшкодування витрат, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю суб'єкта господарювання;

- програми евакуації суб'єктів господарювання із територій проведення бойових дій в західні регіони України. Суб'єктам господарювання створювались

відповідні умови для виробничої діяльності на новій території та можливості працевлаштування робітників;

- надання грошової допомоги ФОПам у сумі 6,5 тис. грн.;

- суб'єкти малого підприємництва, які постраждали під час війни, можуть претендувати на отримання коштів у сумі 125 тис. грн.;

- фермерські господарства можуть фіксувати втрати, а також втрачені прибутки, які вони могли отримати;

- можливість надання мікрогрантів до 250 тис. грн. для розвитку підприємництва;

- грантова допомога розвитку садівництва, тепличного підприємства;

- розробка програм підтримки малих і середніх суб'єктів господарювання.

#### *Кредитна підтримка:*

- надання кредитів «5-7-9%», які будуть доступні для будь-якого українського суб'єкта господарювання. Будь-який суб'єкт господарювання під час воєнного стану та через місяць після його закінчення може отримати кредит під 0%.

#### *Податкова підтримка:*

- введення єдиного податку у 2 відсотки без ПДВ;
- можливість звільнення від сплати ЄСВ, пені, штрафів, а також перевірок ЄСВ;

- зниження податків на паливно-мастильні та оборонні товари;

- можливість звільнення платників 1 і 2 груп від сплати єдиного податку.

#### *Економічна підтримка:*

- під час воєнного стану не проводитимуться позапланові та планові перевірки;

- спрощено створення та ведення бізнесу в Україні. Віднині замість отримання ліцензії чи дозволу достатньо

zareestruvati deklaraciu pro vidpovidnist sub'ekta gospodaruvannja vsim vimoгам zakonodavstva.

*Консультаційна підтримка:*

- надання безоплатних консультацій бізнесменам;
- розроблення та впровадження бізнес-інкубаторів;

*Експортна підтримка:*

- пошук партнерів для виробників українських товарів;

- розробка і впровадження «Каталогу українських експортерів» [1].

Форми допомоги, які розробив Уряд держави, позитивно впливають на діяльність суб'єктів господарювання у цей складний час. Динаміка адаптації підприємців до існуючих реалій почала зростати після надання державою кредитної, фінансової, податкової та інших форм допомоги малого та середнього підприємництва. Країна, як ніхто інший, має бути зацікавлена у розвитку бізнесу та надавати ще більше форм і методів для розвитку малого та середнього бізнесу. Щоб зрозуміти, як реалізувати задумане, полегшити роботу, можна скористатися відомим досвідом країн, які змогли витримати та пережити війну і зробити «економічне диво» у своїй країні.

#### Список використаних джерел

1. Підтримка бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.dii.gov.ua/wartime>